

Toimenpide 1: Lasten ja nuorten turvataitokasvatuksen edistäminen

Tietoperusta

Turvataitokasvatus pohjautuu lasten oikeuksiin ja toteutettu toimenpide on valtakunnallisten esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien ja STM:n Väkivallaton lapsuus toimenpidesuunnitelman mukainen. Turvataitokasvatustohjelmien on tutkimuksissa todettu lisäävän lasten tietämystä seksuaaliväkivallasta, turvallistavan käyttäytymistä, kannustaneen lapsia kertomaan väkivallasta, vähentäneen tekojen kielteisiä haittoja sekä luoneen sensitiivisempää ympäristöä uhrien auttamiseksi. Seksuaalisen hyväksikäytön ehkäisemiseen tähtääviin ohjelmiin osallistuneet lapset ovat pienemmässä riskissä joutua hyväksikäytön uhreiksi kuin ohjelmiin osallistumattomat. Osahankkeen rahoittajana toimi Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Tavoite ja tarkoitus

Turvataitokasvatuksen tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten itsetuntoa ja tunnetaitoja, vuorovaikutustaitoja, selviytymistaitoja sekä digiturvataitoja. Lapsen ja nuoren tulee tietää ja tuntea olevansa arvokas ja tärkeä sekä hyvän kohtelun arvoinen, jotta hän myös haluaa puolustaa itseään. Turvataidot ovat muun muassa taitoa tunnistaa turvallisuutta uhkaavia tilanteita ja toimia niissä itseään suojelevalla tavalla, taitoa tunnistaa hyvät ja huonot kosketukset, taitoa kunnioittaa omia ja myös toisen rajoja sekä taitoa toimia turvallisesti verkossa.

Tulokset

Hankkeessa kehitetty turvataitokasvatuskokonaisuus pitää sisällään koulutuspaketit ja opetusmateriaalit esiopetukseen ja perusopetukseen luokka-asteille 1.–2., 3.–4., 5.–6. ja 7.–9., jotka ovat käytössä kaikissa Oulun esi- ja perusopetusyksiköissä. Turvataitokasvatuksen opetusmateriaalit löytyvät osoitteesta www.turvataitokasvatus.fi.

Turvataitokasvatuksen jalkauttamiseksi Oulun kaikkiin peruskouluihin valittiin opetushenkilöstöstä tunne- ja turvataitovastaavat, joiden tehtäväkuva muodostuu mm. tunne- ja turvataitokasvatuksen koordinoinnista sekä jatkuvuuden ja toiminnan kehittämisestä. Oulun paikallisiin opetussuunnitelmiin tehtiin lisäkirjaukset turvataitokasvatuksen osalta keväällä 2021.

Oulussa koulutettiin turvataitokouluttajia, joiden avulla turvataitokasvatuskoulutusta voidaan jatkossakin tarjota paikallisesti ja valtakunnallisesti. Toimenpiteiden jatkuvuus ja turvataitokasvatuksen koordinointi on pyritty varmistamaan siirtämällä se osaksi kaupungin perusorganisaatioita ja niiden työtä ohjaavia asiakirjoja.

Koulutetut esi- ja perusopetus-yksiköt	Koulutuspuheen-vuorot	Vanhemmille suunnatut tilaisuudet
125	90	21

"Turvataidot ovat kansalaistaito, joita on syytä opettaa jo pienille koululaisille."

- Opettaja 2021